

ปกิณกะ

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก เข้าสู่การจัดอันดับด้านวิจัย
สาขาสาธารณสุขอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย ในระดับโลกได้อย่างไร

Faculty of Public Health and Allied Health Sciences, Praboromarajchanok Institute Enter the Research
University Rankings in Research Field of Public Health, Environmental and Occupational Health at
International Level

พยงค์ เทพอักษร

ประธานอนุกรรมการวิจัยและบริการวิชาการ

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

Phayong Thepaksorn, PhD

Chairman of the Sub-Committee for Research and Academic Service,

Faculty of Public Health and Allied Health Sciences, Praboromarajchanok Institute

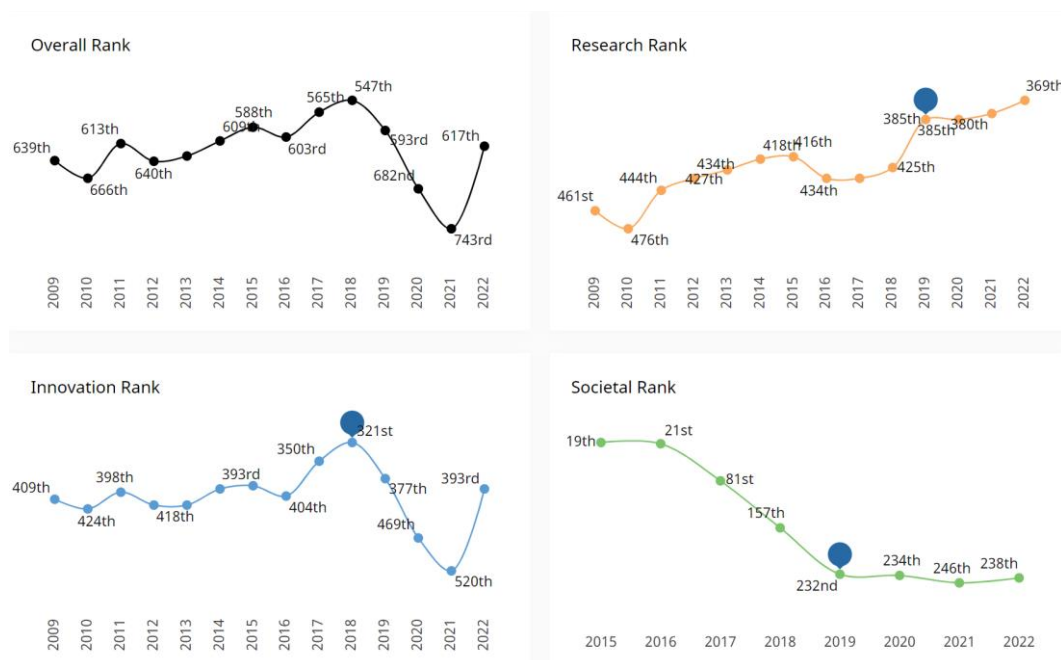
ผลการจัดลำดับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานในระดับนานาชาติ (University Ranking) จากผลงานวิจัย โดย SCImago Institutions Rankings 2022 (SIR) ด้าน สาธารณสุข อนามัยสิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัย (Public Health, Environmental and Occupational Health) พบว่า กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย อยู่ในลำดับที่ 3 ของประเทศ (ภาพที่ 1-3) รองจาก มหาวิทยาลัยมหิดล และ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ ด้านสาธารณสุข อนามัยสิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัย เป็นผลรวมจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักวิชาการในกรม กองต่างๆ รวมถึงสถาบันพระบรมราชชนก ด้วย ปัจจุบันสถาบันพระบรมราชชนก ยังไม่ได้เข้าร่วมประเมินการจัดลำดับมหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติ (University Ranking) ทั้งที่มีผลงานวิชาการตีพิมพ์เกือบ 1,000 เรื่อง ต่อปี แต่พบว่า มีผลงานตีพิมพ์ในระดับนานาชาติมีเพียง 70-80 เรื่องต่อปี จากทั้งคณะพยาบาลศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ ซึ่งยังมีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ในการประเมิน ดังนั้น เป็นโจทย์ท้าทายที่จะส่งเสริมการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติได้อย่างไร ตั้งแต่ ต้นน้ำ คือ การขอทุนและได้รับทุนวิจัยขนาดใหญ่ มีภาคีเครือข่ายนักวิจัยทั้งภายในและต่างประเทศ กลางน้ำ คือ ทำให้อาจารย์และนักวิจัยมีความเชี่ยวชาญ มีสมรรถนะที่สูงขึ้น ปลายน้ำ คือ การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับนานาชาติ มีผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ มีผลกระทบต่อชุมชนและสังคมตลอดจนการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการของอาจารย์ในสถาบันที่สูงขึ้น

การจัดอันดับสถาบัน The SCImago Institutions Rankings (SIR) ได้ประเมินโดยจำแนกประเภทของสถาบันการศึกษาและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย การจัดอันดับใช้ดัชนีชี้วัดที่รวมตัวชี้วัดที่แตกต่างกันสามชุดตามผลการวิจัย ผลลัพธ์ด้านนวัตกรรม และผลกระทบทางสังคม สามารถเปรียบเทียบแนวโน้มสำหรับตัวบ่งชี้แต่ละตัวของสถาบัน โดยมีวัตถุประสงค์ในเชิงเปรียบเทียบ ค่าของตัวบ่งชี้แบบผสมได้ตั้งค่าไว้ที่ 0 ถึง 100 (ค่าที่ต่ำกว่าผลอันดับจะดีกว่า) โดยในการจัดอันดับ การคำนวณจะถูกสร้างขึ้นในแต่ละปีจากผลลัพธ์ที่ได้รับในช่วงห้าปีที่สิ้นสุดเมื่อสองปีก่อน การจัดลำดับ ตัวอย่างเช่น หากปีที่จัดพิมพ์ที่เลือกคือ พ.ศ. 2564 ผลลัพธ์ที่ใช้จะเป็นผลงานในช่วงห้าปี พ.ศ. 2558-2562 โดยเกณฑ์การคัดเลือกคือสถาบันการศึกษาได้ตีพิมพ์ผลงานอย่างน้อย 100 ผลงานที่รวมอยู่ในฐานข้อมูลของ SCOPUS ในช่วงปีสุดท้ายของเวลาที่เลือก ตัวชี้วัดแบ่งออกเป็นสามกลุ่มเพื่อสะท้อนทั้งเชิงวิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจ

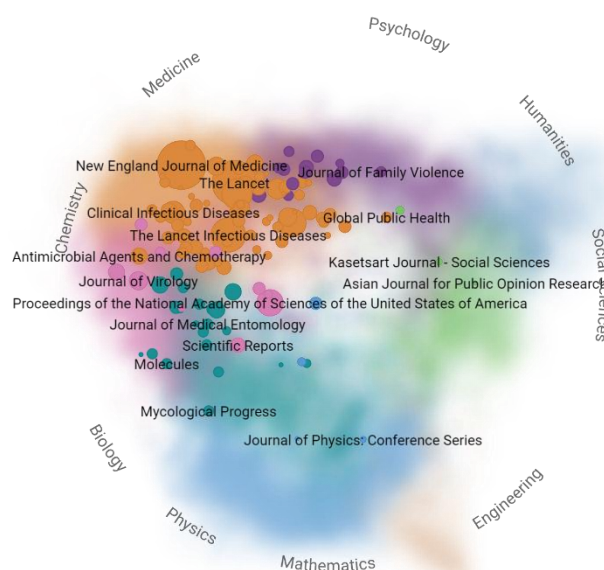
และสังคมของสถาบันซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ทั้งแบบขึ้นอยู่กับขนาดและไม่ขึ้นอยู่กับขนาด ที่เป็นตัวชี้วัดที่ได้รับอิทธิพลและไม่ได้รับอิทธิพลจากขนาดของสถาบันทำให้สามารถเปรียบเทียบระหว่างสถาบันที่มีขนาดต่างกันได้ สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้สำหรับตัวชี้วัดนวัตกรรม คือ ฐานข้อมูล PATSTAT แหล่งข้อมูลที่ใช้สำหรับตัวบ่งชี้สำหรับการมองเห็นเว็บไซต์ คือ Google และ Ahrefs ฐานข้อมูล Unpaywall ใช้เพื่อระบุเอกสาร Open Access ส่วน Altmetrics จากตัวชี้วัด PlumX และ Mendeley ใช้สำหรับ Societal Factor เป็นต้น

>> Public Health, Environmental and Occupational Health				
Overall Rank	All sectors	Thailand	2022	
17 ranked institutions ↓ select to compare				Download data (csv)
☐	1 (183)	Mahidol University *	THA	
☐	2 (377)	Walailak University	THA	
☐	3 (523)	Ministry of Public Health	THA	
☐	4 (543)	Chulalongkorn University	THA	
☐	5 (563)	Chiang Mai University	THA	

ภาพที่ 1 ผลการจัดอันดับโดยสถาบัน SCImago Institutions Rankings (SIR) ปี 2022

ภาพที่ 2 ผลการประเมินในแต่ละด้านย้อนหลัง ของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2009-2022

ภาพที่ 3 ผลงานการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2022

ผลการประเมินของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก เป็นส่วนหนึ่งที่
เกิดจากผลรวมการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอยู่ภายใต้กระทรวงสาธารณสุข แล้ว**คณะจะเข้าสู่การเป็น
ผู้นำได้การตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับนานาชาติได้อย่างไร** จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาปี
2562-2563 พบว่าคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก มีอาจารย์ประจำและนักวิจัย
ที่ปฏิบัติงานจริง โดยมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ จำนวน 37 เรื่อง และ 32 เรื่อง
ตามลำดับ โดยได้รับงบประมาณด้านการวิจัยเฉลี่ย 31,350 บาท และ 157,508 บาท ต่อคน/ปี การได้รับทุนวิจัยมี
แนวโน้มที่สูงขึ้น (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์
สถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2562-2563

ปีการศึกษา*	อาจารย์ประจำและ นักวิจัย	วุฒิปริญญาเอก	งบประมาณต่อ คน/ปี (บาท)	ผลงานที่ได้รับ การตีพิมพ์	ผลงานตีพิมพ์ ระดับนานาชาติ
2563	427	118(27.63%)	157,508	227	32
2562	391	112(28.64%)	31,350	297	37

*รายงานผลการศึกษา 24 ส.ค.2564 และ 31 ส.ค.2563 ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาระดับคณะและสถาบันพระบรมราชชนก ดังนี้คือ การจัดหน่วยบริการส่งเสริมการ
ตีพิมพ์ การพัฒนาการจัดสรรทุนวิจัย และการยกย่องนักวิจัยและผลงานวิจัยดีเด่น โดยกองวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
สถาบันพระบรมราชชนก ร่วมกับ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง ได้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการวิจัย

ศูนย์บริการ English Editing Service Center (EESC) เพื่อการบริการให้คำแนะนำเชิงคุณภาพในการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย (manuscript) การให้บริการตรวจทานบทความวิชาการและวิจัย การพิสูจน์อักษรไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากต่างประเทศ และการจัดทรวารสารที่สอดคล้องกับผลงานวิจัยเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล หรือวารสารวิชาการระดับนานาชาติตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2564 ในการให้บริการตรวจต้นฉบับบทความวิชาการและวิจัย (manuscript) ในการพิสูจน์อักษรไวยากรณ์ภาษาอังกฤษการสะกดคำ จำนวน 21 ชื่อเรื่อง และบทคัดย่อ (Abstract) จำนวน 25 ชื่อเรื่อง รวมทั้งสิ้น 46 ชื่อเรื่อง มีข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา ดังนี้ คือ การเพิ่มศักยภาพการส่งเสริมการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติทั้งสองคณะ เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า 100 เรื่อง ต่อปี โดยให้บริการคุณภาพตามระดับคุณภาพวารสาร Scimago Journal ranking

สถาบันพระบรมราชชนก ควรดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน หน่วยความเป็นเลิศการวิจัยด้านต่างๆ (Center of Excellence in Research) ภายใต้กรอบแผนงานและกลยุทธ์สู่ชุมชนสุขภาวะเพื่อกำหนดแผนงานพัฒนานักวิจัย และการขอทุนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยมีเป้าประสงค์ เพื่อการจัดการระบบความรู้ของอาจารย์และนักวิจัยและปรับระบบโครงสร้างพื้นฐานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สถาบัน ทั้งยังมุ่งเน้นการวิจัยขั้นพื้นฐานที่สามารถเป็นประโยชน์ต่อประเทศ และเพื่อการตอบโจทย์หรือประเด็นที่มีความท้าทายและมีผลกระทบที่รุนแรงต่อคุณภาพชีวิต สร้างองค์ความรู้อันเกิดจากวิจัยและนวัตกรรม ส่งเสริม ป้อนกัน รักษาและฟื้นฟู ทั้งในระดับบุคคลทุกกลุ่มวัย ครอบครัว องค์กร และชุมชน เพื่อสู่ชุมชนสุขภาวะ จากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (วน) กลุ่ม Basic Research Fund หรือ แหล่งทุนต่างๆ จากภายนอกสถาบัน เป็นต้น

สถาบันพระบรมราชชนก ควรส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของวารสารนานาชาติ International Journal of Public Health and Health Sciences (IJPHS) ของสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อพัฒนาวารสารให้ฐานข้อมูลระดับนานาชาติ ดังนี้ 1) ควรเพิ่มจำนวนการตีพิมพ์ให้ได้ฉบับละ 8-10 ชื่อเรื่อง รวม 3 ฉบับ 30 ชื่อเรื่อง ต่อปี โดยผลงานวิจัยทุกเรื่องควรได้รับการตรวจเชิงคุณภาพด้านภาษาและคุณภาพเชิงวิชาการโดยศูนย์บริการ English Editing Service Center (EESC) 2) มีการพัฒนาคุณภาพวารสารตามเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับนานาชาติ Scopus/ISI 3) ควรจัดการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนรายงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ลงในวารสารระดับนานาชาติให้แก่อาจารย์ประจำและนักวิจัย 4) จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการตีพิมพ์ลงวารสารระดับนานาชาติให้มากกว่าขึ้น และ 5) มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการผลิตผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ให้กับอาจารย์และนักวิจัย โดยสนับสนุนงบประมาณสำหรับผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัล ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ และยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่นและได้มอบประกาศเกียรติคุณสำหรับนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่ นอกจากนี้ มีการส่งเสริมการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ เพื่อให้อาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งวิชาการที่สูงขึ้นในระดับ ผศ. และ รศ. เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะงานวิจัยในฐาน Scopus ใน quartile 1 และ 2 ตลอดจนเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทีมอาจารย์ในการขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกให้สูงขึ้นและมีงานวิจัยที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศและสังคมในวงกว้างขึ้น ดังนั้นคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก ควรแสดงบทบาทผู้นำด้านส่งเสริมการวิจัยพัฒนาศักยภาพนักวิจัย การขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก และเมื่อสถาบันพระบรมราชชนก มีคุณสมบัติเข้าสู่อันดับการจัดลำดับ University Ranking ในระดับนานาชาติ คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ ก็จะเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นฟันเฟืองในการผลิตผลงานวิชาการและวิจัยด้าน ด้านสาธารณสุข อนามัยสิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัย อย่างแท้จริง

References

- The SCImago Institutions Rankings (SIR). (2022). Assessing universities and other research-focused institutions. Retrieved 4, 2022 from <https://www.scimagoir.com/rankings.php>
- Thepaksorn, P. (2021). Center of Excellence in Research on Environmental and Occupational Health (RCEnvOcc) in Brief. (In Thai unpublished).